

VADEHAVS

Pastoratet

Kirke- og Sogneblad

VESTER VEDSTED – HVIDING – MANDØ – REJSBY – ROAGER – SPANDET

Vadehavspastoratet I / Vinter 2022 – 2023 / december – februar

Indhold

Forord
Det sker i sognene

s. 2 En ny præst til
s. 4 Vadehavspastoratet
Gudstjenester

s. 6 Kirkelige handlinger
s. 8 Ord til tiden
Kontakt

s. 10
s. 11
s. 12

I det lille barn i krybben får troen retning, fra ham strømmer Guds kærlighed til os, og med ham tændes det håb, vi ikke kan leve foruden.

Mens disse ord skrives, er kirkeåret ved at rinde ud. Gravene på kirkegården er blevet grandækkede, den travleste tid for kirkegårdspersonalet er dermed vel overstået. Nu hviler vore døde roligt sammen med forårets blomsterløg under dække af fine formationer af gran: hjerter, stjerner og kors i et fletværk af lyse og mørkere grønne nuancer.

Efteråret har passeret med høst, løvfald og alle helgen. For menighedsrådene har efteråret været en travl tid, hvor de har været i gang med arbejdet for at finde en ny præst til pastoratet. Hvordan det foregår, når man skal vælge ny præst, har Karsten Eskildsen skrevet en artikel om til dette blad. Hvem der er kaldt som præst til Vester Vedsted, Hviding og Mandø sogne, kan vi desværre ikke afsløre her. Det må blive en jule- eller nytårgave til menighederne at få sat navn og ansigt på vedkommende. Og går alt efter planen vil der pr. 1. februar igen være to fastansatte fuldtidspræster i pastoratet. Vores nye præst vil blive indsat

af domprovsten ved en festlig gudstjeneste søndag 5. februar kl. 11.00. Gudstjenesten er en fælles fejring for alle sogne og finder sted i Vester Vedsted kirke med efterfølgende frokostreception.

Den tid, den glæde! Først bliver det advent, jul, nytår, helligtrekonger og kyndelmisse – alt sammen noget, vi har faste traditioner for at højtideligholde i vores kirker.

-

Adventen er den tid, der lader julen komme os i møde og forkynde os det, vi håber og længes efter, men som vi aldrig af os selv kan nå, hvor mange gaver vi end får købt, hvor mange æbleskiver vi får vendt fra posen ud på bradepanden, og hvor mange julehjerter vi får flettet, alt imens sneen drysser, og Bing Crosby fløjsblødt synger White Christmas i baggrunden.

De fire søndage i adventen handler om, hvem han er, ham der er på vej til os. Hvem er han, det lille barn, hvis fødsel vi sidder tæt sammen på kirkebænkene og synger om med barnlig fryd og julelys i øjnene om

blot nogle uger? Bibelteksterne, der læses de fire adventssøndage, er beskrivelser af Jesu sidste tid på jorden, tiden op til hans død, korsfæstelse og opstandelse. En tid, hvor alt var sat på spidsen, og det gjaldt om at besinde sig, forberede sig, uden at vide, hvad det var man forberedte sig på. For snart skulle det jo vise sig, om Jesus virkelig var den, han sagde – om han var Guds søn, Messias, der var kommet for at frelse folket fra undertvingelse og ufrihed. Mange forstod ham som en revolutionær, der ville vende verdens magtforhold rundt, en retfærdighedens forkæmper, en fredsfyrste. Disse forestillinger brydes i adventens glædesfyldte forventning til det lille barn, der fødes og lægges i krybben julenat. For i det barn får troen retning, den får konkrete handlinger, ord og løfter at knytte an ved. Fra ham strømmer Guds kærlighed ind i vores hjerter, ind i dette liv og denne verden. Med det lille barn tændes det håb, vi ikke kan leve foruden, håbet om, at vores liv har en værdi, betydning og varighed, der rækker helt ind i evigheden.

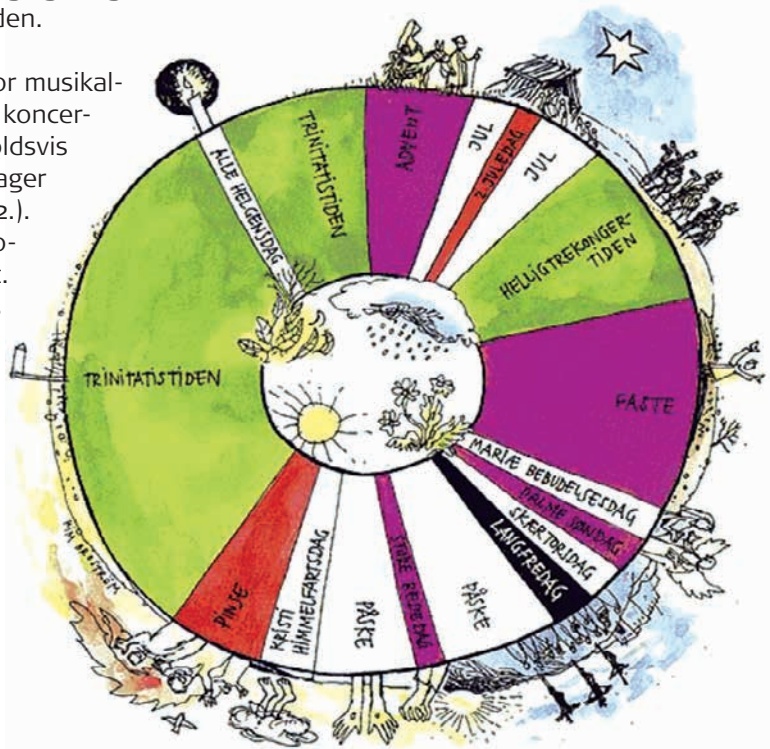
Adventstid er også tid for musikalske oplevelser, dette års koncerter finder sted i henholdsvis V. Vedsted (27.11.), Roager (1.12.) og Rejsby (6.12.). Læs, hvem der gæster vores kirker, inde i bladet. I december glæder vi os også til at byde børnene indenfor i kirkerne, når vi holder julegudstjenester for dagpleje-, børnehave-, skole- og efterskolebørn. Tidspunkterne herfor er medtaget i gudstjenesteplanen, da forældre, bedsteforældre og andre interesserede er velkomne til at komme og opleve julen på barnevis.

Den særlige gudstjeneste, *De ni læsning-*

er, med oplæsning, musik og salmesang finder i år sted i Hviding kirke 4. søndag i advent, og det er i Roager Kirke, vi samles til fælles gudstjeneste 1. januar med nytårskur. Helligtrekonger fejrer vi traditionen tro i Spandet fredag 6. januar med fakkelloptog, familiegudstjeneste og fælles spisning. I begyndelsen af februar markerer vi kyndelmisse og fejrer lysets tilbagekomst med aften-gudstjeneste og blåpandekager i Roager.

Det er de mørke måneder, vi går i møde, men lyset kommer altså os i møde fra den anden ende. Det glæder vi os til at samles om i kirken og mærke gennem den kommende tids mange gudstjenester og arrangementer.

Med ønsket om en velsignet jul, må det nye år bringe godt med sig,
Sognepræst Therese Solten

Sådan går det runde kirkeår. Vi befinder os i tiden mellem advent og faste, kirkeårets to store forberedelsesperioder.

Det sker i sognene

Julen har englelyd - Adventstiden byder på såvel koncerter som musikgudstjeneste. Vænen tro sluttes alle koncerter af med julegødet og hyggeligt samvær – Alle er velkomne!

Søndag 27. november, kl. 11.00: Adventsfejring på Mandø

Gudstjeneste kl. 11.00, derefter julehygge med æbleskiver og gløgg på Æ Towt 10. Når det er ved at være mørkt, tænder vi juletræet.

Søndag 27. november kl. 19.00, Vester Vedsted kirke: Kragh Møller Band

Bandet er et lokalt 14 mands underholdningsorkester, der har eksisteret i små 40 år. Deres repertoire er meget vidtspændende. De leverer musik med deres eget unikke og svingende særpræg – en blanding af jazz, swing og underholdningsmusik. Denne adventsaften vil Kragh Møller Band i samspil med salmer og kirkeorglet fylde kirkerum-

met med glæde og med ord og toner søge at gøre adventstiden nærværende.

Torsdag 1. december kl. 19.00, Roager kirke: Mark & Christoffer

To sangstemmer - to guitarer

Den sønderjyske duo Mark & Christoffer blev dannet i Sønderborg i 1998 og har gennem årene underholdt til stort set alle typer arrangementer. Uanset om scenen er Ridder salen i Koldinghus, DGIs landsstævne, Augustenborg Slotspark, en sportshal, et teater eller et lille forsamlingshus, er opskriften den samme: to sangstemmer, to westernguitarer, gode sange, godt humør og gedigent håndværk. Inspireret af kunstnere som Simon & Garfunkel, Lennon/McCartney og James Taylor har Mark & Christoffer fundet deres egen stil og har de senere år haft stor succes med deres egne julekoncerter, hvor duoens fortolkninger af kendte julesange krydres med sønderjyske anekdoter.

Tirsdag 6. december kl. 19.30, Rejsby kirke: Vellyd

Der er lagt op til fantastisk julestemning og velkendte juletoner, når Vellyd holder julekoncert i Rejsby kirke. Vellyd er 3 professionelle rytmiske sangere Natasja Vinther, Anders Hornshøj og Heidi Bisgaard samt pianist Rebecca Bruhn, som gennem mange år har sunget sammen og har afholdt koncerter i hele Danmark.

Søndag 18. december kl. 15.00, Hviding kirke: De ni læsninger

Denne særlige gudstjeneste er blevet en tilbagevendende begivenhed i Vadehavs pastoratet. I år holder vi den i Hviding kirke. Gudstjenesten forløber som en vekselvirkning mellem forskelligartede musikalske indslag og oplæsning af tekster, der beskri-

ver forløbet fra Skabelsen til Jesu fødsel. Kom og vær med til denne stemningsfulde optakt til julen.

**Fredag 30. december
kl. 16.00, Mandø kirke:
Tak for 2022**

Musikalsk underholdning og Mandø-sange – afsluttes med champagne og kransekage.

**Søndag 1. januar
kl. 15.00, Roager kirke:
Fælles nytårsgudstjeneste
for alle sogne**

Efter gudstjenesten holder vi 'nytårskur' med bobler og kransekage og ønsker hinanden godt nytår.

**Fredag 6. januar fra
kl. 16.15, Spandet:
Helligtrekongersfejring**

Vi mødes ved den gamle skole, hvorfra fakkeloptoget begynder kl. 16.30. De tre vise

mænd og stjernen leder os på vej til kirken, hvor vi holder gudstjeneste for store og små. Derefter byder FDF'erne på varm mad.

**Onsdag 1. februar kl.
17.00, Roager kirke:
Kyndelmissegudstjeneste**

Sammen med FDF'erne tager vi forskud på kyndelmisse (som egentlig er 2. februar) og holder familiegudstjeneste, som vi slutter af med varme pandekager fra bål.

**Søndag 19. februar
kl. 13.00 i Roager kirke og
kl. 14.00 i V.Vedsted kirke:
Fastelavns-gudstjenester**

Kom – gerne i din flotte udklædning – og vær med til fastelavns-gudstjeneste, inden festen fortsætter i byen med tøndeslagning og løjer.

**Torsdag 23. februar
kl. 19.00, V. Vedsted
Sognegård:**

Menighedsmøde og fællessang for V. Vedsted og Hviding sogne
Det siddende råd vil blive præsenteret, og der orienteres om det kirkelige arbejde i sognene. I kan møde vores nye præst, og vores dygtige organist Niels Christian Nielsen kommer forbi og krydrer aftenen med fællessange. Vel mødt til en hyggelig aften i sognegården.
Med venlig hilsen V. Vedsted-Hviding Menighedsråd.

**Onsdag 15. marts kl. 19.00,
Hviding kirke: Sangaften**

Organist Niels Christian Nielsen er vært ved en sangaften i Hviding kirke. Vi synger foråret ind fra både Højskolesangbogen og salmebøgerne og slutter af med en kop kaffe/te. Enhver synger med sit næb, og alle er velkomne.

En ny præst til Vadehavspastoratet

Modelfoto, Folkekirken.dk

Når disse linjer kan læses i kirkebladet, er der reelt allerede fundet en efterfølger til Michael H.N. Nielsen som sognepræst i Vadehavspastoratet med primært virkeområde i V. Vedsted, Hviding og på Mandø. Men eftersom en sådan ansættelse jo sker med kirkeministeriel udnævnelse, er der desværre lidt lang vej fra menighedsrådenes

prioriterede indstilling, som lå klar for et par uge siden, indtil alle formaliteter er så langt, at navnet på den nye præst kan offentliggøres.

Uanset procedure er det som bekendt altid spændende, hvem den kommende præst er, og hvem der nu flytter ind i præstegår-

den i V. Vedsted og således bliver en ny indbygger i sognene – er det en yngre eller ældre, og følger der ægtefælle og eventuelt familie med? Under alle omstændigheder bliver det en person, som de fleste i sognet får en væsentlig relation til.

Men alle disse spørgsmål er der altså ikke svar på endnu, for menighedsrådene har simpelthen tavshedspligt, indtil Kirkeministeriets udnævnelse foreligger. Og den er altså lige på trapperne.... Derimod har menighedsrådene ikke haft meget ro, siden den ene af de to præstestillinger i Vadehavspastoratet blev ledig: Først var der hele udfordringen med, at pastoratet med seks sogne og 2.870 folkekirkemedlemmer i flere måneder måtte betjenes af bare én (1) præst. Og selvom Therese Soltens både er flittig, idérig og omstillingsparat, kan hun alene dårligt klare to præsters job. Derfor har Roager-Spandets pastor emeritus, Jørgen Hanssen, siden sommer heldigvis kunnet være afløser primært i Rejsby og på Mandø.

Undervejs i al denne tummel blev stillingen så slået op i begyndelsen af oktober med ansøgningsfrist 24. oktober til Ribe Stift. Efter ansøgningsfristens udløb afholdt menighedsråd, provst og biskop et "orienteringsmøde", hvor ansøgninger blev gennemgået, og et antal ansøgere udtaget til "prøveprædiken" og naturligvis en samtale med menighedsrådet. Prøveprædiken er i princippet en lille lukket gudstjeneste, hvor ansøgere holder en prædiken, og der

bliver sunget et par salmer, så menighedsrådene kan danne sig et indtryk af de indkaldte ansøgere både personligt og i kirkelig sammenhæng. Efter prøveprædiken og samtale holdes endnu et møde, hvor biskop eller provst sammen med menighedsrådet udarbejder en prioriteret indstilling til Kirkeministeriet med henblik på endelig ansættelse. Er den ansøger, der indstilles som nr. 1, endnu ikke ordineret – og således ikke tidligere har arbejdet som præst – skal vedkommende først ordineres. For en nyansat præst i Vadehavspastoratet sker det ved en særlig ordinationsgudstjeneste i Ribe Domkirke, evt. sammen med andre nye præster i andre af stiftets sogne. Sognenes borgere opfordres til at deltage i denne særlige gudstjeneste, for den er altid festlig med meget musik og mange præster, der ankommer i procession og deltager i ceremonien som støtte til de(n) nye præst(er)s kommende virke.

Som nævnt i Therese Soltens indledende hilsen i dette blad tiltræder den nye præst 1. februar, og vedkommende indsættes i embedet ved en gudstjeneste i V. Vedsted kirke søndag 5. februar, som alle er velkomne til at deltage i. En indsættelsesgudstjeneste er altid en lokal festlighed, der både er den bedste velkomst til den nye præst og forhåbentligt indvarsler et frugtbart samarbejde mellem præst, menighedsråd og sognets borgere til gavn og glæde for sognets hele liv og vækst.

Karsten Eskildsen

Hold øje med arrangementer og aktiviteter på vadehavspastoratet.dk og på facebook.

Gudstjenester

DECEMBER

Søndag 27. november

1. søndag i advent

9.30 V. Vedsted JH

11.00 Mandø JH

Søndag 4. december

2. søndag i advent

9.30 Hviding TS

9.30 Rejsby JH

11.00 Roager TS

Tirsdag 6. december

10.00 Roager TS

Jul for børnehaven og dagpleje

Onsdag 7. december

10.00 Rejsby TS

Jul for børnehaven

Fredag 9. december

9.30 Hviding TS

Jul for dagpleje

Søndag 11. december

3. søndag i advent

9.30 Spandet TS
Lucia-optog

11.00 V.Vedsted TS
Lucia-optog

11.00 Mandø JH

Onsdag 14. december

17.00 Rejsby TS

Jul for Rejsby Europæiske
Efterskole

Fredag 16. december

9.30 V.Vedsted

Julekoncert børnehaven

Søndag 18. december

4. søndag i advent

9.30 Rejsby JH

15.00 Hviding TS

De ni læsninger

17.00 Spandet TS

Aftensang

Tirsdag 22. december

9.00 og 10.15 TS

Jul for Egebæk-Hviding Skole

Lørdag 24. december

Juleaften

11.00 Mandø JH

13.00 Hviding v/ Signe von Oettingen

13.00 Spandet TS

14.30 Rejsby JH

14.30 Roager TS

16.00 V.Vedsted TS

Søndag 25. december

Juledag

9.30 Spandet TS

11.00 V.Vedsted TS

Mandag 26. december

2. juledag

9.30 Hviding TS

11.00 Rejsby TS

JANUAR

Søndag 1. januar 2023

Nytårsdag

15.00 Roager TS

Fredag 6. januar

Helligtrekonger

17.00 Spandet
Helligtrekongers-fejring

Søndag 8. januar

1. søndag efter helligtrekonger

9.30 Roager TS
11.00 V.Vedsted TS
11.00 Rejsby JH

Søndag 15. januar

2. søndag efter helligtrekonger

9.30 Spandet TS
11.00 Hviding TS

Søndag 22. januar

3. søndag efter helligtrekonger

9.30 V.Vedsted TS
9.30 Rejsby JH
11.00 Roager TS

Søndag 29. januar

Sidste søndag efter helligtrekonger

9.30 Hviding JH
11.00 Spandet JH

FEBRUAR

Onsdag 1. februar

Kyndelmisse

17.00 Roager TS

Søndag 5. februar

Søndag septuagesima

11.00 V.Vedsted
Præsteindsættelse

Søndag 12. februar

Søndag seksagesima

9.30 Hviding NN (kirkekaffe)
9.30 Spandet TS
11.00 Rejsby TS
11.30 Mandø NN (kirkekaffe)

Søndag 19. februar

Fastelavns søndag

13.00 Roager TS Fastelavn
14.00 V.Vedsted NN Fastelavn
17.00 Rejsby TS+NN Aftensang

Søndag 26. februar

1. søndag i fasten

9.30 Spandet NN
11.00 Hviding NN

Præster:

TS: Therese Solten

JH: Jørgen Hanssen

NN: ny præst efter 1. februar 2023

Begravede og bisatte

Hviding

Ruth Møller
Kurt Gynther Gebhardt Petersen
Grethe Elisabeth Christensen

Rejsby

Johannes Christian Løbner

Roager

Anna Dorthea Barack
Anne Sofie Keller

Spandet

Susanne Christensen
Svend Ove Christiansen
Ole Marius Jessen

Døbte

Hviding

Agnes Marie Aarhus Matthiesen
Lærke Jørgensen Juul

Rejsby

Noah Lund Stokbæk
Hjalmar Borre Germann

Roager

Ella Esmann Rönnpag

Spandet

Bjørn Tolentino Van Bommel
Majse Mynster Lassen

Viede og velsignede

Vester Vedsted

Dorthe Vinding Bertelsen og Per Bertelsen
Pernille Johansen Mauritzen og Søren Andreasen

Spandet

Linda Snoeijink Pedersen og Karsten Pedersen
Jo-An Tolentino og Bastiaan Bas Van Bommel

Ord til tiden

Kristtjørn

Denne smukke plante forbinder vi om noget med jul. Vi kalder den kristtjørn. På engelsk hedder den *holly*, og i amerikansk tradition dekorerer man til jul døre og vægge med de takkede grønne blade og røde bær, sådan som det kendes fra den berømte Christmas carol: "Deck the halls with boughs of holly, 'tis the season to be jolly". Men hvor kommer sådan en skik fra? Jo, den går såmænd helt tilbage til det gamle Rom, hvor man anvendte planten til æreskranse, særligt hørte den til tilbedelsen af guden Saturn. Da man i stedet for de romerske guder begyndte at tilbede Jesus, fejredes hans fødsel på samme tidspunkt, som festerne for Saturn blev holdt. De kristne fulgte dog fortsat den romerske skik med at dekorere hjemmet med grene af planten for ikke at blive afsløret som kristne og forfulgt for deres tro. Efterhånden som kristendommen vandt indpas, knyttedes kristtjørnen til de kristne traditioner i stedet. Hermed opstod de kristne legender om planten:

Først er der den apokryfe historie, der knytter sig til fortællingen om Jesu fødsel. Kong Herodes, der havde hørt om den nyfødte kongesøn, men ville sikre sig kongedømmet, befalede, at alle nyfødte

drengebørn skulle slås ihjel. Josef og Maria måtte derfor flygte med deres nyfødte fra Betlehem til Egypten. Da Herodes' soldater kom efter dem, søgte den lille familie ly i et krat, hvis træer straks forvandlede sig til et stikkende, uigennemtrængeligt vildnis – af kristtjørn. Maria velsignede derefter busken og ønskede, at den altid skulle stå grøn til minde om dens beskyttelse og som et symbol på udødelighed.

Da Jesus mange år senere til påske drog ind i Jerusalem, jublede mængden og hylkede ham som konge, og de kastede palmegrene på hans vej, men ikke mange dage efter vendte stemningen, og råbene lød: "Korsfæst ham, korsfæst ham!" Og som en slags forbandelse af de træer, som havde givet grønt grendække til gaderne, blev de til kristtjørn, som står grøn hele året; den finder ligesom Ahasverus, den evigt vandrende jøde, aldrig hvile eller dvale. Det siges desuden, at Jesu tornekrone blev flettet af kristtjørnens stikkende blade, og at det var hans bloddråber, der farvede bærrerne røde.

Således er altså velsignelse og forbandelse og såvel julens som påskens begivenheder knyttet til denne plante.

Kontakt

Præster:

Therese Solten
Vester Vedsted – Hviding – Roager – Spandet
tlf. 23 29 70 20 mail: tebs@km.dk

Jørgen Hanssen
Rejsby (Mandø)
tlf. 23 34 33 34 mail: joha@km.dk

Præsteseekretær Karsten Eskildsen
tlf. 24 20 19 97 mail: kses@km.dk

Kordegner Alice Lund Madsen
tlf. 40 50 10 11 mail: allm@km.dk

Organister:

Niels Christian Nielsen
tlf. 25 79 00 92

Lis J. Andersen
tlf. 20 35 67 78

Gravere:

Vester Vedsted (v. Ribe Kirkegårde)
Hanne Gerken tlf. 75 42 01 60

Hviding
Poul Erik Nielsen tlf. 75 44 51 26

Mandø
Preben B Jørgensen tlf. 42 75 13 47

Rejsby (v. Ribe Kirkegårde)
Hanne Gerken tlf. 75 42 01 60

Roager
Keld Andersen tlf. 24 29 06 71

Spandet
Lene Hjort Karkov tlf. 21 43 42 49